

Duurzaamheid zit in Oirschot in het DNA

Ronald Mol en René Smit

Op het Kempenhorst College in Oirschot zit het thema duurzaamheid zo ongeveer in het DNA van de school. Twee jaar geleden is een enthousiaste groep docenten een werkgroep gestart met als doel om schoolbreed bewustwording rondom klimaat en duurzaamheid te creëren bij leerlingen en medewerkers. "Wij willen leerlingen opleiden tot kritische mensen die klaar zijn voor de toekomst", aldus Ronald Mol, projectleider STO en teamleider Kempenhorst College.

Wie door het schoolgebouw loopt, komt op gezette tijden een poster tegen met daarop de Sustainable Development Goals (SDG's). Op het intranet is een infographic te vinden met de regels waaraan alle nieuwe projecten die ontwikkeld worden, moeten voldoen. Bovenaan dat lijstje staat dat het moet voldoen aan (een van) de SDG's en dat de leerlingen bij een opdracht bewust bezig moeten zijn met duurzaamheid. Dat dit geen loze kreten zijn, illustreert Ronald met een voorbeeld: "De gemeente Oirschot vroeg of wij als school wilden meedenken over andere afvalbakken op straat. Dat wilden we graag, maar daarbij hadden we wel een voorwaarde: het afval moest gescheiden worden. Dat zat in eerste instantie niet in het plan van de gemeente. Oké, dan doen we niet mee!" Dat heeft de gemeente kennelijk aan het denken gezet want nu gaan ze waarschijnlijk toch het afval scheiden en gaan de leerlingen alsnog meedenken over waar de bakken komen te staan.

Hergebruik van materialen

Het thema duurzaamheid komt terug in de hele school en in alle vakken. Maar het zwaartepunt ligt bij de techniekprofielen. Op het techniekplein zien leerlingen van BWI en PIE elkaar aan het werk. René

Smit is praktijkinstructeur BWI en bijzonder gedreven om duurzaamheid in praktijk te brengen. "Zeven jaar geleden werd hier op school best veel weggegooid", vertelt René. "Ik heb toen geïntroduceerd dat we materialen gingen hergebruiken. Leerlingen van leerjaar 4 maken bij het keuzevak Circulair en duurzaam bouwen een huis. De binnenkant is houten skeletbouw, waarbij nieuwe planken en platen worden gebruikt. Voor de buitenmuren van het huis gebruiken we clickbricks. Dat zijn stenen die in elkaar klikken en ook zo weer uit elkaar gehaald kunnen worden, zodat ze hergebruikt kunnen worden. Zeg maar een soort lego maar dan van baksteen. Van de planken van de houten skeletbouw maken leerlingen in de onderbouw bijvoorbeeld vogelhuisjes. Ook hebben we in opdracht van verschillende omliggende gemeenten, insectenhôtels gemaakt van ditzelfde hout. Zo leren we de leerlingen dat kostbare materialen vaak een tweede leven kunnen krijgen." Andere voorbeelden van hergebruik en duurzaamheid bij de techniekprofielen op deze school zijn: dingen maken van pallets (BWI), installatiedraad scheiden en hergebruiken (PIE) en oude apparaten een nieuwe functie geven (MVI). Een mooi staaltje van functioneel hergebruik is het

van oude stoeptegels nieuwe maken. In één van die stoeptegels hebben leerlingen een knikkerpot gemaakt. Deze tegel ligt nu op het schoolplein van een basisschool in de buurt.

Bewustwording

Het blijft echter niet bij de techniekvakken. René: "De AVO-docenten krijgen een voorbeeld van een BWI-project en bedenken daar passende opdrachten bij. Zo kregen de leerlingen, naar aanleiding van het project houten skeletbouw, bij wiskunde de opdracht om een bepaalde vorm uit te rekenen, bij Engels een flyer te maken in die taal en bij natuurkunde om het soortelijk gewicht te berekenen van de verschillende houtsoorten. Zo wordt bewustwording van duurzaamheid een integraal onderdeel van ons onderwijs."

Ronald stipt nog een aantal andere duurzaamheidsaspecten aan: "Toetsen die digitaal kunnen, maken we niet meer op papier, we hebben zonnepanelen op het dak van ons gebouw en de tuin op het schoolplein is aangelegd door leerlingen Groen. De aanschaf van een milieuvriendelijke kwastenschoonmaakmachine is een bewuste keuze geweest, die dankzij STO-gelden verwezenlijkt kon worden. Een van de pijlers in ons nieuwe schoolplan, is ontwikkelingsgericht leren. Daarbij komt het thema ook terug bij burgerschap en bij het leren om bewuste keuzes te maken."

Gehele STO-regio doet mee

Binnen de STO-regio Gemert-De Kempen zijn vijf vmbo-scholen actief die duurzaamheid in praktijk brengen. Rob van de Vorst is programmamanager STO en directeur onderwijs van het Heerbeek College in Best en het Kempenhorst College in Oirschot die samen Voortgezet Onderwijs Best Oirschot (VOBO) vormen. Daarnaast participeren

het Pius X-College uit Bladel, het Commanderij College in Gemert, het Rhythovius College en de Groote Aard uit Eersel. Al deze scholen hebben zich gecommitteerd aan het thema duurzaamheid. "Mijn taak is om een en ander te coördineren en faciliteren", licht Rob zijn rol toe. "Aan het begin van deze tweede STO-periode zijn we met alle betrokken collega's bij elkaar gekomen en hebben besproken welke nieuwe zaken we zouden gaan opzetten. Een belangrijke daarvan is om duurzaamheid integraal onderdeel van ons techniekonderwijs te maken. Kempenhorst College is de kartrekker; de andere scholen sluiten zich hier bij aan en wisselen ervaringen uit. De ene school organiseert een themaweek duurzaamheid, een andere hangt het op aan bepaalde onderdelen van het curriculum en weer andere verweeft het in de hele school. Het is heel fijn dat we dankzij STO de middelen hebben om al deze projecten te verwezenlijken en daarmee te doen waar leerlingen en docenten enthousiast van worden."

